

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Bojan Cvejić, Tamara Skrozza, Ljiljana Smajlović, Vlado Mareš, Dragan Đorđević, Zorica Višnjić, Jelka Jovanović, Snežana Andrejević, Vida Petrović Škero, Olivera Milošević i Zlatko Čobović, na sednici održanoj 25.febrara 2021. godine, **nije uspela da usaglasi odluku** da li je komentarom ispod teksta “Leskovačka inspekcija najavila rušenje bespravno podignutog objekta u centru za 24. februar”, objavljenog 3.februara 2021. godine portal “JUGPress” prekršio odredbe Kodeksa novinara Srbije. Za odluku da je Kodeks prekršen glasalo je pet članova Komisije, dok je šest bilo uzdržano, tako da za odluku nije bilo potrebne većine od sedam glasova.

OBRAZLOŽENJE

Milica Ivanović, glavna i odgovorna urednica portala „Jugmedia” iz Leskovca podnela je žalbu zbog komentara objavljenog na portalu “JUGPress”, koji je, kako je navela, uvredljive i klevetničke sadržine, kosi se sa Kodeksom novinara Srbije i nanosi štetu i njenom ugledu i časti i portalu koji uređuje. Reč je o komentaru u kojem nepoznata osoba optužuje: “U ovom gradu se zakon svesno i namerno zaobilazi. Zamislite kad vlasnica navodno slobodnog portala, koja je zaposlila svu svoju familiju na državno jasle, dostavlja ip- adrese onih koji kritikuju komentarima gradsku vlast, lično ni manje ni više nego gradonačelniku”. “Ja sam se u ovom komentaru prepoznala budući da naša redakcija konstantno ističe našu nezavisnost i slobodu u pisanju i objavljivanju medijskih sadržaja. Prepoznavanje dolazi i otuda što se u sličnim ranijim komentarima, sličnim vokubalarom i sličnim klevetama i uvredama pominje ‘Jugmedia’ i ja, odnosno, moje ime. Ja nikada nisam nikome dala IP adresu komentatora na tekstovima ‘Jugmedie’, pa čak ni kada je zbog jednog komentara to od mene tražila policija. IP adresu nisam dala ni kada je to od mene tražilo Odeljenje za visokotehnološki kriminal, pa je ovaj komentar veliki udar na moj višedecenijski profesionalni rad i na novinarsku čast”, naglasila je u žalbi.

U odgovoru na žalbu, Ljiljana Stojanović, urednica portala “JUGPress”, navela je da pet portala na čijem su čelu žene prati događaje u Leskovcu, te da zbog toga nisu imali nikakvog osnova da pomisle da će se bilo koja od urednica sa tolikom sigurnošću identifikovati da se komentar, u kome se ne pominje ni ime portala ni ime urednice, sasvim sigurno odnosi baš na nju. “Posle objavljivanja komentara niko nam se nije javio sa zahtevom da ga uklonimo (zbog prepoznavanja) što bismo mi, naravno, odmah uradili”, istakla je i dodala da je urednica “Jugmedie” od nje tražila da dostavi podatke o autoru navedenog komentara kako bi protiv njega pokrenula krivični postupak, te da će, u protivnom, tužiti i nju.”U odgovoru sam gospođi Ivanović objasnila da mi ne znamo identitet osoba koje komentrišu, ali i da ne možemo da joj dostavimo IP adresu osobe koja

je komentarisala i potpisala se ženskim imenom, jer to nije u skladu sa zakonom. Jasno sam ponudila da objavimo njenu rekaciju na komentar, za koji tvrdi da se odnosi baš na nju, ili da ga uklonimo. Takođe sam je obavestila da je i mene srelo nekoliko čitalaca 'JUGpressa' koji su mislili da se komentar odnosi na mene, a par njih me pitalo na koju tačno od nas četiri urednice portala se odnosi ovaj komentar”.

Milica Ivanović na ovu ponudu nije odgovorila, a u dopisu Savetu za štampu je navela da ne prihvata ni uklanjanje komentara, ni objavljivanje odgovora jer je napravljena šteta ogromna, pa nikakav demanti ne može da je ublaži. Kako medijacija nije uspeła, žalba je prosleđena Komisiji za žalbe, uz naznaku da Komisija može raspravljati i o formalnoj ispravnosti žalbe, budući da Milica Ivanović nije u komentaru pomenuta imenom.

Članovi Komisije imali su dilemu da li se može prihvatiti da se sporni komentar odnosi baš na Milicu Ivanović, s obzirom na to da ima više urednica koje su se mogle prepoznati u komentaru, odnosno da li se može doneti odluka o tome da je Kodeks novinara prekršen u odnosu na nju samo na osnovu njene tvrdnje da se prepoznala u tom komentaru. Ova dilema nije u potpunosti razrešena, uprkos tome što je samo četvoro od 11 članova Komisije glasalo da se žalba odbaci jer ne ispunjava formalne uslove.

Deo članova Komisije ocenio je da nije ključno pitanje da li se komentar odnosi na nju, već da li je urednica "JUGPressa" postupila profesionalno objavljujući komentar koji sadrži ozbiljne optužbe bez ikakvih dokaza, a u kojem je moglo da se prepozna čak pet urednica, uključujući i Ljiljanu Stojanović. Dostavljanje IP adresa čitalaca je krivično delo i takve optužbe narušavaju poverenje građana u taj medij i njegov kredibilitet u tolikoj meri da može biti doveden u pitanje opstanak takvog medija. Objavljivanje ovakvog, ničim nepotkrepljenog komentara, može zato naneti ogromnu štetu bilo kome ko bi mogao biti prepoznat u tome.

Zbog toga je, po mišljenju jednog dela članova Komisije, nesumnjivo prekršeno načelo profesionalne pažnje propisano Kodeksom novinara Srbije na koga god da se sporni komentar odnosi. Ovi članovi Komisije su istakli da Komisija treba da oceni da li je takav uređivački potez u skladu sa profesionalnim standardima, bez insistiranja na preteranom formalizmu u vezi sa tim da li je neko pomenut imenom ili ne i da li je Milica Ivanović u pravu kada tvrdi da se komentar odnosi na nju.

Drugi deo članova Komisija smatrao je, međutim, da je važno utvrditi da li je baš Milica Ivanović oštećena spornim komentarom i da li je neko zaista mogao da je poveže sa tim što se u njemu navodi, jer je, recimo, urednica "JUGPressa" mogla da komentar objavi misleći da je reč o zlu radom komentaru koji se odnosi na nju samu i da nije očekivala da se neko

drugi u tome prepozna. Takođe, pojedini članovi Komisije su ukazali i na to da je ovaj problem mogao da se reši medijacijom pre nego što uopšte dođe pred Komisiju, da je urednica koja je komentar objavila pokazala dobru volju da to učini, ali da je podnositeljka žalbe odbila njen predlog.

Komisija je do kraja diskusije ostala podeljena, pa nije bilo potrebnih sedam glasova za donošenje odluke. Pet članova Komisije izjasnilo se da je prekršena tačka Kodeksa koja se odnosi na novinarsku pažnju, dok je ostalih šest članova ostalo neopredeljeno.

Beograd, 25.2.2021.

Predsedavajući
Dragan Đorđević